

Universitätsbibliothek Paderborn

Historiae Ecclesiasticae Pars ...

HISTORIAE EC||CLESIASTICAE PARS || PRIMA, QVA CONTI-||NENTVR ||
Eusebij cognomento Pamphili Cæsareæ Palæ-||stinæ Episcopi lib. 10.||
Eiusdem de vita Constantini magni lib. 4.|| Oratio Constantini magni ad
sanctoru[m] cœtu[m].|| Oratio eiusdem Eusebij in laudem Constanti-||ni
magni ad trigesimum ...

Christopherson, John

[Köln], 1569

Quae Philo de religiosis in Aegypto commemorat. Cap. XVI.

urn:nbn:de:hbz:466:1-29861

EVSEBII HISTORIAE

Quæ Philo de religiosis in Aegypto commemorat.

CAP. XVI.

IAm vero, cum eorum viuendi rationem, qui apud nos
 ἄσκηται, id est, monachi religiosiq;, virtutis studio &
 exercitationi maximè dediti appellati sunt, quam accu-
 ratissime percenscat, cumq; eos viros, qui eius ætate
 tam piam, tamq; apostolicam vitam agerent, quiq; ab
 Hebræis, vt videtur, ducerent originè, & propterea per-
 multa vetera instituta propius ad Iudæorum consuetu-
 dinem accedentia obseruarent, diuina laude & prædica-
 tione efferat, satis constare poterit, illum eandem non
 oculis vidisse solum, sed sententia & opinione vehemè-
 ter approbasse. Primum ergo in eo libro, quem de vita
 in contemplatione posita, siue de supplicibus inscripsit,
 simulatq; se nihil à veritate alienum, nihil suo Marte &
 suopte ingenio confictum his rebus, quas esset narratu-
 rus, adiecturum asseuerarit, eos curatores vel cultores
 nūcupatos, atque mulieres eandem cum illis vitæ con-
 suetudinem secutas, curatrices vel cultrices vocatas tra-
 dit: talesq; eius appellationis causas refert: vel quod
 tanquam medici, curatione adhibet, aeorum mentes, qui
 ipsos adirèt, à vitij & turpitudinis morbo ereptas, ad in-
 tegram valetudinem restituerent: vel quòd sincero ac
 puro cultu, religioneq; erga sacrum Dei numen ipsi
 imbuerentur. Siue igitur Philo ipse, dum propriâ & ap-
 positam hominum moribus appellationè attribuere vo-
 lebat, suo ipsius arbitrato & iudicio illis istud nomè im-
 posuerit, siue reuera ab initio authores eius religionis,
 cum adhuc Christianorum appellatio nusquam pene lo-
 corum diuulgata esset, eos ita nominarit, longa oratio-
 ne disquirere non est opus. Verum vt ad rem redeamus,
 principio illos facultates suas opesq; abiicere, & simul
 ac in hanc diuinâ viuendi rationem se abdere incipiunt,
 suis se bonis & fortunis omnibus prorsus exuere testa-
 tur: deinde quibusq; vitæ curis depositis depulsisq;,
 extra vrbium inania progressos, in locis solitarijs, & hor-
 tis à populi conspectu remotis, domicilia rerum suarum,
 collocare. Nam societates hominum moribus ac vita,
 longe dissimilium ab eorum instituto, qui per illud tem-
 pus acri

pus acri & ardenti fide, istud religionis genus diligenter,
 vt par erat, excolere studebant, & prophetarum more
 sanctum & seuerum viuendi modum sedulo imitari nite-
 bantur, valde inutiles & nociuas fore pro certo cogno-
 uerunt. In Actis verò Apostolorum (qui est liber omni-
 um consensu approbatus, dicitur omnes, qui apostolorum
 doctrina instituti imbutique erant, possessiones suas &
 facultates diuenditas, omnibus fratribus, prout cuiusque
 necessitas postulabat, distribuuisse: Sic vt nemo existeret
 apud illos, qui opis cuiusque omnino indigeret. Qui-
 cunque enim agrorum & domiciliorum possessores erant *Acto. 21*
 (sicut sermo ibidem perscriptus indicat) illis venditis,
 pretia eorum offerebant, & ponebant ante pedes apo-
 stolorum, vt cuique pro ea, quam quisque habebat, ne-
 cessitate dispertirentur. Philo autem istis à nobis citatis
 valde similia perhibet, & his ferè verbis hæc quæ sequun-
 tur de illis hominibus memorat. Quanquam hoc ho-
 minum genus passim in vniuersum orbem terrarum dif-
 fusum est, (nam non Græciam solum, sed etiam Barba-
 riam tam præstantis & perfecti boni participè esse oport-
 uerat) in singulis tamen Aegypti agris (qui *νομοι* apud
 illos vocantur) & maximè quidem circiter Alexandriam
 multo maxima hominum multitudo cernitur. Nam op-
 timus quisque ex omnibus regionibus ad locum quen-
 dam amænissimum commodissimumque; (qui est ibi ad la-
 cum Mariæ, in colle ex planitie paululum edito, valde cõ-
 modè & opportunè, tum ad tutam corporis custodiam,
 tum ad æquabilem aeris temperationem situs, tanquam
 ad patriam cultorum commigrat, & quasi coloniam de-
 ducit. Deinceps vbi eorum domicilia quænam sint, de-
 scripserit: de ecclesiis in variis locis extractis sic loqui-
 tur. Est in quoque fere agro ædes sacra, quæ appellatur
ἐμνεῖον, id est, angustum templum, vel *μοναστήριον*, quod
 latinè locus solitarius separatusque; dici potest: in quo illi
 ab aliis separati seiunctique; vitæ piæ, & propter virtutem
 augustæ mysteria obeunt, nihilque; eò vel cibi vel potio-
 nis, vel aliarum rerum, quæ ad corporis vsus necessariae
 sunt, omnino secum apportant: sed leges & oracula à pro-
 phetis

EVSEBII HISTORIAE

phetis diuinitus edita, hymnosque ibi recolunt, & alias denique res, quibus diuina scientia, & vera erga Deum pietas crescat & perficiatur. Post ista, alia etiam subiungit: Totum temporis spatium, quod inter auroram & vesperam, intercedit, in pia quadam exercitatione collocant. Nam sacras literas inter se perlegere, auitumque sapientiae studium commentari aggrediuntur: & quoniam vulgare & communem literae interpretationem arbitratur occulte & inuolutae cuiusdam naturae mysteria (quae per allegorias explicari solent) representare, idcirco eam ad altiore, quandam & diuiniorum sensum transferunt. Extant etiam apud illos commentarii veterum quorundam hominum, qui illorum sectae & religionis auctores ac duces fuerunt, quique complura monumenta de ea specie & ratione doctrinae, quae in allegorijs cernitur, post se reliquerunt. Quibus quidem, tanquam exemplaribus utentes, & professionis illius, & instituti modum sedulo imitantur. Atque ista traduntur a Philone tanquam ab homine, qui (ut verisimile est) illos coram sacras literas interpretantes audiuerit, per illos autem veterum commentarios, quas ait apud eos reueruatos esse, probabile est eum euangelia apostolorum, scripta & expositiones quasdam veterum, ut videtur, prophetarum mysteria aperientes intellexisse: quales quidem tum epistola Pauli ad Hebraeos, tum aliae complures eiusdem complectuntur. Deinceps vero de nouis psalmis, qui ab illis contextuntur, sic iterum scribit. Ita plane, non contemplationi solum se dedunt, sed etiam cantiones & hymnos varijs metri & carminum cuiusque modi & numeris grauius fufis (apte & conuenienter) ad Dei honorem ac laudem conficiunt. Multa etiam alia de ijs quos iam oratione prosequimur, in eodem libro persenset. Caeterum ea solum in praesentia nobis ad commemorandum videntur necessaria, quibus expressae & illustres ecclesiasticae institutionis formulae perspicue ante oculos ponantur. Quod si ea, quae dicta sunt, cuique videantur, illius viuendi rationis, quae ex euangelio instituitur, non esse propria, sed posse alijs praeter eos, quos commemorauimus, conuenire: illis saltem vocibus, quas idem auctor postea recenset, sit tandem persuasus: ex quibus (modo aequis rerum

rerum æstimator sit) testimonium de ista re certum & in-
 dubitatum accipiet. Sic enim scribit. Cum temperantiam
 quasi quoddam fundamentum in animis suis iecerint, a-
 lia virtutum genera supra ædificant. Cibum aut potione
 ante solis occasum nemo illorum capit. Quippe diuinæ
 sapientiæ studium, quo se inuoluunt, lucé promereri in-
 dicant, corporis autem necessitates, tenebras solum me-
 rito sibi vendicare. Vnde illis quidem totum diem, his au-
 tem exiguam quandam noctis particulam largiuntur.
 Quidam porro, quorum animis ardentius scientiæ desi-
 derium insidet, vix semel toto triduo cibi recordantur.
 Nonnulli illecebris sapientiæ (quæ salubria virtutis &
 doctrinæ præcepta tam affatim & copiose suppeditat)
 quodammodo inuitati, sic oblectantur, indeq; tales car-
 punt delirias, vt duplo plus temporis in ediam facile su-
 stineant, & vix tantum sex diebus expletis, alimentum ne-
 cessarium degustent. Ista Philonis tam perspicua tamque
 rata testimonia, de nostræ religionis viris solum tradita
 esse pro certo arbitramur. Quod si quisquam adeo obsti-
 nato animo sit, vt hisce etiam voluerit refragari, sic tamé
 euidentioribus argumentis (quæ apud nullos alios præ-
 terquam solos Christianos, religionis euangelicæ pro-
 fessores reperiuntur) obsecutus, de contumacia & in-
 credula mentis sententia tandem desistat. Nam Philo
 cum illis viris, de quibus habetur oratio, mulieres etiam
 vna viuere ait: quarum complures ad extremam sene-
 ctutem virgines permanent. Quæ quidem non necessi-
 tate (sicut non paucae Græcarum ac gentilium sacerdo-
 tum faciunt) sed sua voluntate adductæ castitatem pro-
 pter incredibilem sapientiæ cupiditatem & desiderium,
 quo incenduntur, summa cura & cogitatione amplexan-
 tur, obseruantq;. In cuius peruestigatione, dum ætatem
 terere student, voluptates, quibus corpus titillari solet,
 penitus respuunt: neq; mortales fœtus & caducos, sed
 immortales & perpetuo duraturos edere cupiunt: quos
 quidem certe sola anima Dei amore inflammata ex
 se potest procreare. Deinde paululum progressus,
 hæc eadem multo planius & apertius edocet.
 Apud illos quidem sacrarum literarum interpretationes
 sublimi

EVSEBII HISTORIAE

sublimi quodam & allegorico sensu fiunt. Nam vniver-
 sam legis Mosaicæ descriptionem viri illi similem arbi-
 trantur animali, cuius corpus verba nuda & elata ex-
 trinsecus continere, animam verò diuinum quendâ sen-
 sum ipsis verbis inclusum (qui sub oculorum aspectû mi-
 nimè cadat) in se complecti dicunt. In quo anima ratio-
 nis particeps, quæ sunt suæ ipsius naturæ propria in pri-
 mis indagare aggreditur, & eximiam interiorum notio-
 num pulchritudinem in verbis tanquam in speculo ap-
 parentem peruidet. Verum quid præterea attinet com-
 memorare frequentes in vnum congressus, & virorum in
 vno, mulierum autem in altero loco separatim congre-
 gatarum exercitationes, & seueram disciplinæ rationem,
 quæ de more adhuc à nobis obseruata est: quanquam po-
 tissimum in festo salutaris domini passionis non ieiuniis
 solum & vigiliis, sed attentam sacrarum scripturarum au-
 ditione, excolere ac celebrare consueuimus? Quæ planè
 idem author eodem modo quo adhuc à nobis solis ob-
 seruantur, accurata oratione exponit: inq; libro separa-
 tim de ea re scripto tradit, ac cū primis nocturnas magni
 festi vigiliis, piisque in eisdem exercitationes: Hymnos
 etiam qui à nobis recitari solebant, commemorat, & quo
 pacto cum vnus suauis quodam concentu psallere decen-
 ter & modestè ceceperit, reliqui placide & quiete auscul-
 tantes, posteriores hymnorum partes ad extremum vnâ
 decantent: & qua ratione etiam diebus illis suprâ demô-
 stratis, toros stramineos humi positos vsurpent, vinumq;
 (his ferè verbis rem describit) non omnino gustent: imo
 nec carnibus, nec aliquo genere cibariorū, quod sit san-
 guinis particeps, vescantur: & quod aqua sola illis potio
 sit: sale & hyssopo pro opsonio & pane vtantur, Virorū
 porrò ecclesiastica munera obeuntium gradus, quibus
 alter alteri præstat, diaconorum item ministeria, summū
 denique & primarium episcopatus honorem diligenter
 perscribit. Quarum rerum exquisitè cognoscendarum si
 cuiusquam menti desiderium insitum sit, ab huius viri hi-
 storia, quæ à nobis declarata est, depromat, licet. Quod
 vero non solum primos euangelicæ doctrinæ prædica-
 tores, verum etiam instituta principio ab apostolis tra-
 dita

edita certo cognoscens Philo, ista scripserit, nemini omnino obscuro esse poterit.

Quæ Philonis opera ad nos peruenerunt.

CAP. XVII.

Iste Philo verbis copiosus, sententijs locuples, & in diuinis scripturis explicandis altus, inq; sublimis se tollens, variam & multiplicem sacri eloquij interpretationem pertexit. Primum opus composuit in Genesi, quod res in ea cõtentas serie quadam & ordine completitur: quod quidem inscripsit, Sanctarum legum Allegoria. Deinde distinctiones sigillatim, eorum potissimũ, quæ in scripturis aliquid videntur habere controuersie contextit: in quibus tum obijcit, tum obiecta dissoluit. Quos libros, Quæstiones & solutiones eorum, quæ tum in Genesi, tum in Exodo quæri solent, aptè sibi ipsis mutuo respondententes, inscripsit. Sunt etiam præter istos libros, aliarum quarundam materiarum lucubrationes ab eo separatim cõfectæ: utpote de Agricultura libri duo: De ebrietate totidem: Alij etiam separato quodam & proprio titulo insigniti, Vt ille. Quas res mens sobria & modesta optat, quasque execratur. Alter de linguarum confusione. Est & alius. De natura & inuentione. Item alius. De earum rerum cognitione, quæ antequam ad sacras literas veniamus, discendæ sunt. Alius de eo argumento perscriptus. Quisnam sit, qui rerum diuinarum hereditatem sit consecuturus. Alius de partitione æqualium & inæqualium. Quinetiam alius, De tribus virtutibus, quas vna cum alijs descripsit Moyses. Præterea est liber, De his, quorum nomina cõmutata sunt, & qua gratia etiam sint commutata. In quo ait se duos libros de Pactis contextuisse. Est etiam liber illius, De demigratione Abrahami, siue de colonia. Adde his libros, de Sapientis vita ex iustitiæ regula perfecta & absoluta. Siue de legibus non scriptis. De gigantibus. De numine diuino, quod mutari nequeat. Accedunt his quinque libri, De eo quod, ut est apud Moysen. Somnis diuinitus cuiq; immissa sunt. Atq; isti sunt libri ab eo in Genesi editi, qui ad nos peruenerunt. In Exodum quinque libros

E

alios